

Председник Уставног суда Републике Македоније.
УЛОГА И ПЕРСПЕКТИВА УСТАВНОГ СУДСТВА.

Дозволите ми најпре да захвалим организатору ове конференције на позиву да учествујем, као председник Уставног суда Републике Македоније, да све вас поздравим, у своје име и у име колега из Уставног суда Републике Македоније, да честитам 50. годишњицу Уставног суда Републике Србије, пожелим успешан рад и успешно суочавање са изазовима у предстојећем периоду, као и да искажем моје жеље за плодан и успешан рад ове конференције.

Конференција која је посвећена 50. годишњици функционисања Уставног суда Републике Србије на тему „Улога и перспектива уставног судства“, сматрам да је веома значајна, а тема увек актуелна. Ово и из разлога што су искуства и дугогодишње постојање потврдили да је уставна контрола дата у руке специјално надлежној институцији, као што су уставни судови, најчвршћи гарант и стуб постојања демократије, основа за континуирано кретање и унапређивање процеса остваривања и заштите људских слобода и права на принципу владавине права.

Педесетогодишње постојање вашег Суда довољан је период да се извуче позитивни закључак колико је била исправна одлука уставотворца о успостављању једног овако специфичног органа основаног искључиво у том циљу.

Поштоване колеге,

Ја ћу своје кратко обраћање посветити улози и значају уставних судова, посебно на овим просторима, и почети га речима једног познатог енглеског професора уставног права Алберта ван Дајсија: „право постоји тамо где постоје правни лекови“. Зато без постојања једног конзистентног система заштите, који ће обезбедити и гарантирати њихово остваривање и спречити могуће злоупотребе права и слобода, не само од стране других већ и од саме државне власти, права и слободе представљали би само голу декларацију која није у стању да произведе очекиване ефекте у изградњи демократске и грађанске државе. Или као што је записано у члану 16. Декларације о правима човека и грађанина од 1789. године: „Друштво нема устав, уколико није обезбеђена гаранција права и ако не постоји подела власти“. Контролни механизми за заштиту људских права у Европској конвенцији заузимају већи простор и њима се даје већи значај него формулацијама самих права. Такав однос према контролним механизмима резултат је раширене свести у оквиру Савета Европе да је за право првенствено битна његова заштита, а не само његова декларација или постојање у одређеном друштву.

У уставноправним системима државе та протекционистичка улога поверена је већем броју субјеката, међу којима се уставни суд све више појављује као основна и најмаркантнија фигура која треба да обезбеди заштиту, као фундаментални критеријум у изградњи једне демократске,